

Asia: VN/24207/2023

Luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle ulkomaalaislain muuttamisesta ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi

Ehdotuksen suoja-aika, jona aikana oleskelulupaa ei saisi peruuttaa, kun työntekijä jää työttömäksi / The proposed term of protection during which a residence permit of an employee who has become unemployed could not be withdrawn

Antaako sääntelyehdotus riittävän pitkän suoja-ajan etsiä uusi työpaikka?

Does the proposed regulation provide a sufficiently long term of protection for holders of work-based residence permits to find a new job?

Ei / No

Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta

Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation

Kolme kuukautta on äärimmäisen lyhyt aika kelle tahansa työllistyä, emmekä kannata esitystä. On oletettavaa, että Suomi toivoo työperäisen maahanmuuton tuovan myös nuoria työntekijöitä maahan kiinnittymään ja perustamaan perheitä. Esitys suoja-ajasta työttömäksi jääneelle on kohtuuttoman tiukka, mutta nuorelle työtä etsivälle se on sitäkin vaikeampi. Epävarma työmarkkinatilanne on tavallista erityisesti uran alkuvaiheissa.

Lapsiin ja nuoriin tämä esitys osuu myös kipeästi, mikäli kyseessä on huoltajan oleskelulupa. Heillä ei ole mahdollisuuksia vaikuttaa huoltajansa työllistymiseen.

Nuorten työllistymismahdollisuuksiin vaikuttavat muita ikäryhmiä enemmän taloudelliset suhdanteet, ja taantumien ja kriisien vaikutukset näkyvät usein ensimmäisinä heidän tilanteessaan. Alle 25-vuotiaita oli kesäkuussa 2024 työttömänä 19,7 prosenttia enemmän vuoden takaiseen verrattuna. 15–24-vuotiaiden työttömyysaste oli 15,4 %, 15–64-vuotiaiden 8,3 %. Avoimia työpaikkoja oli 52 % vähemmän tarjolla kuin vuosi sitten. Nuorten työttömyyksistä 55,2 prosenttia päättyi vuoden 2024 tammi-kesäkuussa ennen kolmen kuukauden työttömyyttä, mikä on 2,8

prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Tässä ilmastossa työllistyminen kolmessa kuukaudessa on haastavaa kelle tahansa.

Epättyypilliset ja sirpaleiset työsuhteet ovat myös nuorilla yleisempiä. Kaksi kolmasosaa nollatuntisopimuksilla työskentelevistä palkansaajista on alle 35-vuotiaita ja myös osa-aikatyötä tekevät erityisesti nuoret. Ulkomaalaistaustaisilla nuorilla aikuisilla on vanhetessaan useammin määräaikaista ja osa-aikaista työsuhteita kuin suomalaistaustaisella ja työt painottuvat enemmän ilta- ja viikonlopputyöhön. Esitys käytännössä ajaisi erityisesti nuoret työntekijät hyvin nopeasti ulos Suomesta, eikä houkuttaisi heitä myöskään tulemaan tänne.

Rekryprosessit saattavat olla pitkiä ja hitaita jo esimerkiksi pitkien lomakausien ja rekrysykliin vuoksi, eikä työnhakijaa tai hänen perhettään tulisi tästä rankaista. Esitys saattaa johtaa tilanteisiin, jossa olisi erinomaiset perusteet olla peruuttamatta oleskelulupaa, mutta byrokratian vuoksi lupa joudutaan peruuttamaan. Tämä ei ole Suomen eikä Suomessa työtä tekevän etu.

Työnantajan ilmoittamisvelvollisuus, kun työntekijän työt loppuvat, ja siihen liitettävä sanktion uhka / Employer's obligation to notify when the employee's work ends and the related threat of sanction

**Onko esitys ilmoittamisen määräajoista 7/10 päivää riittävä?
Is the proposed time limit of 7/10 days for notifications sufficient?**

-

**Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation**

-

Onko voimassa olevan sanktiosääntelyn (esim. ulkomaalaislain 186-189 §, rikoslaki) soveltaminen riittävää ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönnistä?

Is the application of the current regulation on sanctions (e.g. sections 186-189 of the Aliens Act, Criminal Code) sufficient for cases where the duty to notify has been neglected?

-

**Perustelut vastaukselle ja muut mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Statement of reasons for the response and other possible comments on the proposed regulation**

-

Työnteko-oikeuden laajentaminen työvoimapula-aloille ja asetuksenantovaltuutus / Extension of the right to work to sectors suffering from labour shortages and the authorisation to issue decrees

**Mahdolliset huomiot sääntelyehdotuksesta
Possible comments on the proposed regulation**

-

Muuta lausuttavaa esityksestä / Other comments on the proposal

Mahdolliset muut huomiot esityksestä

Possible other comments on the proposal

-

Nevanpää Annika
Suomen nuorisolan kattojärjestö Allianssi ry